

Säkerhetsdatablad

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Materialnamn	: JD Cool-Gard
Användningsområden	: Frostskyddsmedel och kylmedel.
Produktkod	: 901NU026
Tillverkare/leverantör	: AB Svenska Shell SE-172 98 Stockholm
Telefon	: (+46) 0855548000
Fax	: (+46) 0855548001
E-postkontakt för säkerhetsdatablad	: Vid frågor rörande innehållet i detta säkerhetsdatablad vänligen mejla lubricantSDS@shell.com
Nödtelefonnummer	: 112 (i icke akuta situationer är numret till Giftinformationscentralen 08-33 12)

2. FARLIGA EGENSKAPER

EG-klassificering	: Hälsoskadlig.
Hälsorisker	: Svagt irriterande för andningssystemet. Kan orsaka måttlig hudirritation. Måttligt irriterande för ögonen. Farligt vid förtäring. Kan orsaka acidosis, kardiopulmonella effekter och njureffekter. Förtäring kan orsaka en känsla av dåsighet och yrsel. Långvarig exponering kan leda till skador på organ eller organsystem. Se kapitel 11 för mer information. Utsatta organ: Njurar. Lungor Kardiovaskulära systemet. Avsiktligt missbruk, felaktigt bruk eller massiv exponering kan orsaka multipla organskador eller död.
Tecken och symptom	: Blod i urinen eller ökat eller minskat urinflöde är tecken på njurförgiftning. Illamående, kräkningar, magkramper, diarré, smärta i ländryggen kort efter förtäring och möjligtvis bedövningstillstånd och död kan vara andra tecken och symtom. Höga koncentrationer kan orsaka påverkan på centrala nervsystemet som resulterar i huvudvärk, yrsel och illamående. Fortsatt inandning kan leda till medvetslöshet och död.
Säkerhetsrisker	: Inga särskilda risker under normala användningsförhållanden.
Miljörisker	: Klassas ej som miljöfarlig.

3. SAMMANSÄTTNING/ÄMNEENS KLASSIFICERING

Beskrivning av produkten : Blandning av monoetylglykol och inhibitorer.

Farliga komponenter

Kemisk identitet	CAS	EINECS	Symbol(er)	R-fras(er)	Konc.
Etandiol	107-21-1	203-473-3	Xn	R22	40,00 - 60,00 %

Säkerhetsdatablad

Övrig information : Avsnitt 16 innehåller fullständig uttydning av R-fraser inom EU.

---

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

- Allmän information** : HANDLA SNABBT. Lugna olycksoffret. Uppsök läkarvård omedelbart.
- Inandning** : Se till att den skadade får frisk luft. Om den skadade inte återhämtar sig snabbt, ombesörj transport till närmaste sjukhus för ytterligare behandling.
- Hudkontakt** : Ta av förorenade kläder. Skölj det exponerade området med vatten och tvätta sedan med tvål om sådan finns. Uppsök läkare om irritation kvarstår.
- Ögonkontakt** : Skölj omedelbart ögat med rikliga mängder vatten. Uppsök läkare om irritation kvarstår.
- Förtäring.** : HANDLA SNABBT. Framkalla inte kräkning om substansen sväljs: ombesörj transport till närmaste sjukhus för vidare behandling. Håll huvudet under höftnivå för att undvika aspiration om kräkning uppstår spontant.
- Råd till läkare** : OMEDELBAR BEHANDLING ÄR YTTERST VIKTIGT!
Rekommenderad behandling är omedelbar transport till sjukhus och användning av lämplig behandling såsom eventuell administrering av aktivt kol, magsköljning och/eller magtömning. Om inget av ovanstående finns tillgängligt och en fördröjning på mer än en timme förväntas innan sådan läkarvård kan erhållas, kan kräkning framkallas med hjälp av kräksirap (kontraindicerat om det finns tecken på nedsatt CNS-funktion). Detta ska övervägas från fall till fall efter specialistråd. Andra specifika behandlingar kan omfatta etanolbehandling, fomepizol, behandling av acidosis och hemodialys. Rådgör genast med specialist.

---

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

Se till att all personal utom larmpersonalen utrymmer brandområdet.

- Speciella risker** : Vid förbränning kan bildas bl a: En komplex blandning av luftburna fasta och vätskeformiga partiklar och gaser (rök), Kolmonoxid. Oidentifierade organiska och oorganiska föreningar.
- Lämpliga släckmedel** : Skum, vattenspray eller dimma. Pulver, koldioxid, sand eller jord kan användas till mindre bränder.
- Olämpligt släckmedel** : Använd inte vatten i samlad stråle.
- Skyddsutrustning för brandpersonal** : Lämplig skyddsutrustning och andningsapparat måste användas vid bekämpning av brand i slutet utrymme.

---

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Undvik kontakt med spill eller utsläpp. Mer information om hur du väljer personlig skyddsutrustning finns i materialsäkerhetsbladet, kapitel 8. Se kapitel 13 för information om bortskaffning. Följ alla relevanta lokala och internationella bestämmelser.

- Förebyggande åtgärder** : Undvik kontakt med huden och ögonen. Använd slutet

Säkerhetsdatablad

- Rengöringsmetoder** : förvaringskärl för att undvika förorening av mark och vatten. Förhindra utsläpp i avlopp, diken eller vattendrag genom att valla in vätskan med sand, jord eller annat lämpligt material. Ordna mekanisk uppsugning vid stora vätskeutsläpp (> 1 fat) till t.ex. en tankbil för såkrast möjliga omhändertagande och bortskaffande. Spola inte bort rester med vatten. Behandla dem som kontaminerat avfall. Låt rester förångas eller sug upp dem med ett lämpligt absorberande material och bortskaffa det på ett säkert sätt. Ta bort kontaminerad jord och bortskaffa den på ett säkert sätt.
- Ordna mekanisk uppsugning vid små vätskeutsläpp (< 1 fat) till en märkt och förseglingsbar behållare för såkrast möjliga omhändertagande eller bortskaffande. Låt återstoder förångas eller sug upp dem med ett lämpligt absorberande material och bortskaffa det på ett säkert sätt. Ta bort kontaminerad jord och bortskaffa den på ett säkert sätt.
- Övriga råd** : Lokala myndigheter skall informeras om större spill inte kan samlas upp.

7. HANTERING OCH LAGRING

- Allmänna skyddsåtgärder** : Använd punktutlug om det finns risk för inandning av ångor, dimmor eller aerosoler. Bortskaffa alla förorenade trasor eller rengöringsmaterial på lämpligt sätt för att undvika brand. Använd informationen i detta datablad som en parameter vid riskutvärdering av lokala förhållanden, som en hjälp att ta fram lämpliga åtgärder för säker hantering, förvaring och bortskaffande av detta material.
- Hantering** : Undvik långvarig eller upprepad kontakt med huden. Undvik att inandas ångor och/eller dimmor. Då produkten hanteras i fat, skall skyddsskor bäras och lämplig hanteringsutrustning användas.
- Lagring** : Förpackningen förvaras väl tillsluten på en sval, väl ventilerad plats. Använd ordentligt märkta och förslutningsbara behållare. Lagringstemperatur: 0 - 50°C / 32 - 122°F
- Rekommenderade material** : Använd mjukt stål eller högdensitetspolyetylen till behållare och deras insidor.
- Olämpliga material** : Zink. Undvik kontakt med galvaniserat material.
- Övrig information** : Polyetylenbehållare skall inte utsättas för höga temperaturer på grund av möjlig risk för distorsion.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

Gränsvärden för yrkesmässig exponering

Material	Källor	Typ	ppm	mg/m3	Notering
Etandiol	TLV (SE)	NGV	10 ppm	25 mg/m3	
	TLV (SE)	KTV	20 ppm	50 mg/m3	
	TLV (SE)	SKIN_DES			Kan absorberas genom huden.

Säkerhetsdatablad

- Åtgärder mot exponering** : Skyddets omfattning och de åtgärder som krävs varierar beroende på de exponeringsförhållanden som kan tänkas inträffa. Välj åtgärder baserat på riskutvärdering av de lokala förhållandena. Lämpliga åtgärder innefattar: Tillfredsställande ventilation för att reglera luftburna koncentrationer. Om materialet värms upp, sprayas eller där dimbildning uppstår finns större risk att generera luftburna koncentrationer.
- Personlig skyddsutrustning** : Personlig skyddsutrustning ska uppfylla rekommenderade nationella standarder. Kontrollera med skyddsutrustningens tillverkare.
- Andningsskydd** : Andningsskydd behövs inte under normala användningsförhållanden. I enlighet med god arbetshygien skall åtgärder vidtas för att förhindra inandning av produkten. Använd andningsskyddsutrustning som är lämplig för de specifika användningsförhållandena och som överensstämmer med relevant lagstiftning, om skyddsventilation och andra tekniska anordningar inte förmår hålla de luftburna koncentrationerna vid en nivå tillräcklig för att uppnå tillfredsställande hälsoskydd. Rådfråga leverantörer av andningsskydd. Om andningsskydd med luftfilter kan användas, välj en lämplig kombination av mask och filter. Välj ett kombinationsfilter mot partiklar/organiska gaser och ångor (kokpunkt > 65 °C) (149°F) som uppfyller EN141.
- Handskydd** : När händerna kan komma i kontakt med produkten kan användning av handskar som uppfyller relevanta standarder (t ex i Europa EN374, i USA F739) och är gjorda i följande material ge adekvat skydd: Handskar av PVC, Neoprene, eller nitrilgummi. Hur lämplig och tålig en handske är beror hur den används, t.ex. hur ofta den används och hur länge den är i kontakt med olika ämnen, hur väl handskmaterialet står emot kemikalier samt hur tjock och smidig handsken är. Rådgör alltid med handskleverantören. Kontaminerade handskar ska bytas ut. Personlig hygien är en viktig del av effektiv handvård. Handskar får endast användas på rena händer. Efter att handskar har använts, skall händerna tvättas och torkas noga. Applicering av oparfimerad fuktkräm rekommenderas.
- Ögonskydd** : Använd skyddsglasögon eller ansiktsskärm vid risk för stänk. Godkänt enligt EU-standard EN166.
- Skyddskläder** : Förutom arbetskläder enligt normal specifikation krävs normalt inget särskilt hudskydd.
- Mätmetoder** : Substansernas koncentration kan behöva övervakas i arbetarnas andningszon eller på arbetsplatsen i allmänhet, för att bekräfta att värdena överensstämmer med exponeringsgränsvärdena under arbetet samt att exponeringen begränsas på lämpligt sätt. För vissa substanser kan även biologisk övervakning vara lämplig.
- Åtgärder mot miljöexponering** : Minimera utsläppet till miljön. En miljöanalys måste ske för att säkerställa överensstämmelse med lokal miljölagstiftning.

---

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

- Utseende : Grön. Flytande vid rumstemperatur.
Lukt : Karaktäristisk.
pH : Typvärde. 7,5 - 8,2

Säkerhetsdatablad

Inledande kokpunkt och kokområde	: Typvärde. > 115 °C / > 239 °F Uppskattat värde(n)
Frys punkt	: Typvärde. -36 °C / -33 °F
Flampunkt	: > 115 °C / 239 °F
Övre/undre gränser för antändlighet eller explosion	: 3 - 15 %(V)
Självtändningstemperatur	: > 200 °C / 392 °F
Densitet	: Typvärde. 1.073 kg/m ³ på 20 °C / 68 °F
Löslighet i vatten	: Helt Löslig
Partialkoefficient: n-oktanol/vatten	: Information ej tillgänglig
Kinematisk viskositet	: Information ej tillgänglig
Avdunstningshastighet (nBuAc=1)	: Information ej tillgänglig

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet	: Stabil.
Förhållanden som bör undvikas	: Extrema temperaturer och direkt solljus.
Material som bör undvikas	: Starkt oxiderande ämnen.
Farliga nedbrytningsprodukter	: Farliga sönderdelningsprodukter förväntas inte bildas vid normala lagringsförhållanden.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Bedömningsunderlag	: Informationen är baserad på data för komponenterna och toxikologin hos liknande produkter.
Akut oral toxicitet	: Klassificerad som hälsoskadlig av EG-kommissionen. Det föreligger en klar skillnad i akut oral toxicitet mellan gnagare och människa, med högre känslighet hos människa. Uppskattad dödlig dos för människa är 100 milliliter. Materialet har även visat sig vara toxiskt och potentiellt dödligt för katt och hund vid förtäring. Förtäring kan orsaka en känsla av dåsighet och yrsel.
Akut dermal toxicitet	: Förväntas ha låg toxicitet: LD50 >2000 mg/kg , Kanin
Hudirritation	: Kan orsaka måttlig hudirritation (men otillräcklig för att kunna klassificeras).
Ögonirritation	: Måttligt irriterande för ögonen (men otillräckligt för att kunna klassificeras).
Irritation i Andningsorganen	: Inandning av ånga eller dimma kan ge irritation.
Sensibilisering	: Förväntas inte vara hudsensibiliserande.
Toxicitet vid upprepad tillförsel	: Njurar: kan orsaka njurskador.
Mutagenicitet	: Inte betraktad som en mutagen risk.
Carcinogenitet	: Komponenterna associeras inte med carcinogena effekter.
Giftighet som påverkar fortplantning och utveckling	: Orsakar fostertoxicitet hos djur. Denna effekt anses vara en bieffekt av maternal toxicitet.

12. EKOLOGISK INFORMATION

Säkerhetsdatablad

Ekotoxikologiska data som är specifika för detta material saknas. Denna information baseras på kännedom om beståndsdelarna och ekotoxikologin för liknande produkter.

Akut Toxicitet	: Förväntas vara praktiskt taget icke-giftigt: LC/EC/IC50 > 100 mg/l (för vattenlevande organismer)
Mobilitet	: Produkten löser sig i vatten. Om produkten kommer ner i jorden sprider den sig snabbt, och kan förorena grundvattnet.
Persistens / Nedbrytbarhet	: Biologiskt lättnedbrytbart.
Bioackumulering	: Förväntas ej bioackumuleras .
Andra negativa effekter	: Förväntas inte ha ozonnedbrytande potential, fotokemisk ozonbildande potential eller global uppvärmningspotential.

---

13. AVFALLSHANTERING

Materialbortskaffande	: Avfallsprodukter får inte tillåtas förorena jorden eller grundvattnet, eller avyttras direkt i miljön. Produktrester, spill mm är farligt avfall. Avyttring, transport, lagring och hantering av avfallet skall ske i enlighet med Avfallsförordningen 2001:1063.
Bortskaffning av förpackningsavfall	: Avyttra i enlighet med gällande bestämmelser, företrädesvis till en godkänd anläggning eller entreprenör. Entreprenörens eller transportörens kompetens skall på förhand kontrolleras.
Lokala Bestämmelser	: Bortskaffning bör ske i enlighet med tillämplbara regionala, nationella och lokala lagar och bestämmelser. 'EU:s avfallskod (EWC): 16 01 14 Fryspunktsnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen. Avfallsklassificering är alltid slutanvändarens ansvar. Förslag för tömd förpackning: 15 01 02 Plastförpackningar 15 01 04 Metallförpackningar. Förpackningar innehållande restprodukter som inte har tömts tills de är droptorra, måste hanteras som farligt avfall och vara ordentligt förslutna före bortskaffande. Förslag på avfallskoder: 15 01 10: Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen

---

14. TRANSPORTINFORMATION**ADR**

Detta material är ej klassificerat som farligt gods enligt ADR:s regler.

RID

Detta material är ej klassificerat som farligt gods enligt RID:s regler.

ADNR

Detta material är ej klassificerat som farligt gods enligt ADNR:s regler.

IMDG

Detta material är ej klassificerat som farligt gods enligt IMDG:s regler.

Säkerhetsdatablad**IATA (Varierande regler i olika länder kan förekomma)**

Detta material är ej klassificerat som farligt gods enligt IATA:s regler.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Informationen om lagstiftning är inte avsedd att vara fullständig. Ytterligare regler kan vara tillämpliga för detta material.

EG-klassificering	:	Hälsoskadlig.
Farosymboler	:	Xn Hälsoskadlig.
R-fraser	:	R22 Farligt vid förtäring.
S-fraser	:	S2 Förvaras oåtkomligt för barn. S13 Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder. S46 Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten.
EINECS	:	Alla komponenter listade eller undantagna polymerer.
TSCA	:	Alla komponenter listade.
Klassificeringskomponenter	:	Innehåller etandiol. Innehåller bittert medel.

16. ANNAN INFORMATION

R-fras(er)

R22 Farligt vid förtäring.

SDB versionsnummer	:	1.0
SDB giltighetsdatum	:	09.03.2009
SDB versioner	:	Ett lodrätt streck ( ) i vänstermarginalen visar på en ändring från föregående version.
Regler rörande SDB	:	Förordning 1907/2006/EC
Distribuering av säkerhetsdatablad	:	Informationen i detta dokument skall göras tillgänglig för alla som kan komma att hantera produkten.
Ansvarsfriskrivning	:	Informationen är baserad på våra nuvarande kunskaper och är endast avsedd att användas för att beskriva produktens egenskaper med avseende på hälsa, säkerhet och miljö. Informationen skall inte betraktas som en specifikation eller som en garanti för någon specifik egenskap hos produkten.